

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/43025,Otwarcie-wystawy-Ofiary-zbrodni-Operacja-antypolska-NKWD-1937-1938-w-gmachu-Poczty.html>
25.04.2024, 19:04

Otwarcie wystawy „Ofiary zbrodni. Operacja antypolska NKWD 1937-1938” w gmachu Poczty Polskiej - Poznań, 22 listopada 2017

W tym roku mija 80. rocznica rozpoczęcia masowych mordów na polskich obywatelach ZSRS

Operacja antypolska NKWD była jedną ze zbrodniczych akcji przeprowadzonych w ZSRS według kryteriów narodowościowych w okresie Wielkiego Terroru lat 30. Represjami objęto Polaków mieszkających w Związku Sowieckim.

OFIARY ZBRODNI

operacja antypolska NKWD 1937-1938

Operacja rozpoczęta została rozkazem nr 00485 Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych ZSRS Nikolaja Jeżowa z 11 sierpnia 1937 r.

Zaplanowana została na 3 miesiące, jednak masowe represje wymierzone w „polskich szpiegów” trwały niemal do końca 1938 r.

Wciąż nie znamy ostatecznej liczby ofiar.

Szacuje się, że represje objęły co najmniej 139 835 osób,

z czego zamordowano nie mniej niż 111 091 osób (najczęściej strzałem w tył głowy), a kolejne 28 744 osoby skazano, m.in. na pobyt w łagrze.

Działaniom tym towarzyszyły masowe deportacje rodzin ofiar.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ www.operacja-polska.pl

Operacja antypolska NKWD była jedną ze zbrodniczych akcji przeprowadzonych w ZSRS według kryteriów narodowościowych w okresie Wielkiego Terroru lat 30. Represjami objęto Polaków mieszkających w Związku Sowieckim.

OFIARY ZBRODNI

operacja antypolska NKWD 1937-1938

Operacja rozpoczęta została rozkazem nr 00485 Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych ZSRS Nikolaja Jeżowa z 11 sierpnia 1937 r.

Zaplanowana została na 3 miesiące, jednak masowe represje wymierzone w „polskich szpiegów” trwały niemal do końca 1938 r.

Wciąż nie znamy ostatecznej liczby ofiar.

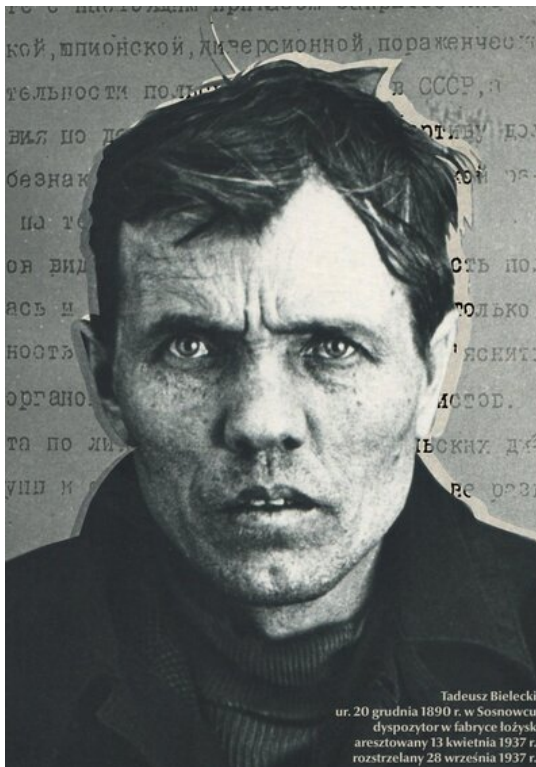
Szacuje się, że represje objęły co najmniej 139 835 osób,

z czego zamordowano nie mniej niż 111 091 osób (najczęściej strzałem w tył głowy), a kolejne 28 744 osoby skazano, m.in. na pobyt w łagrze.

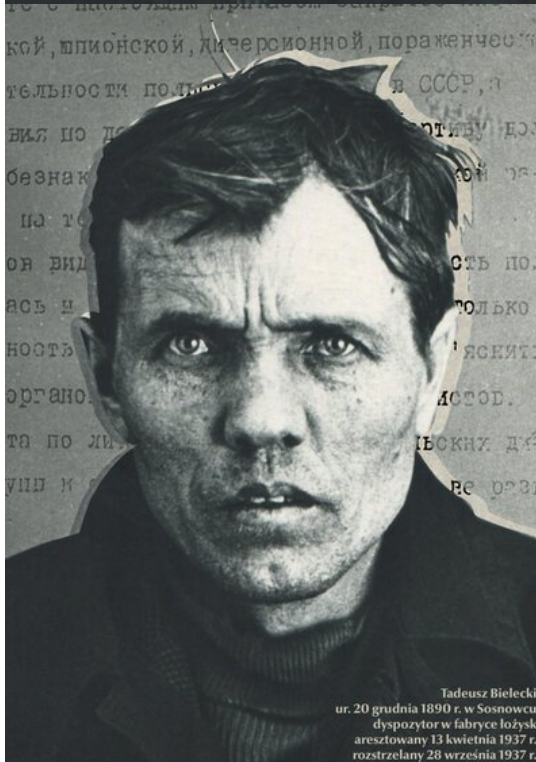
Działaniom tym towarzyszyły masowe deportacje rodzin ofiar.

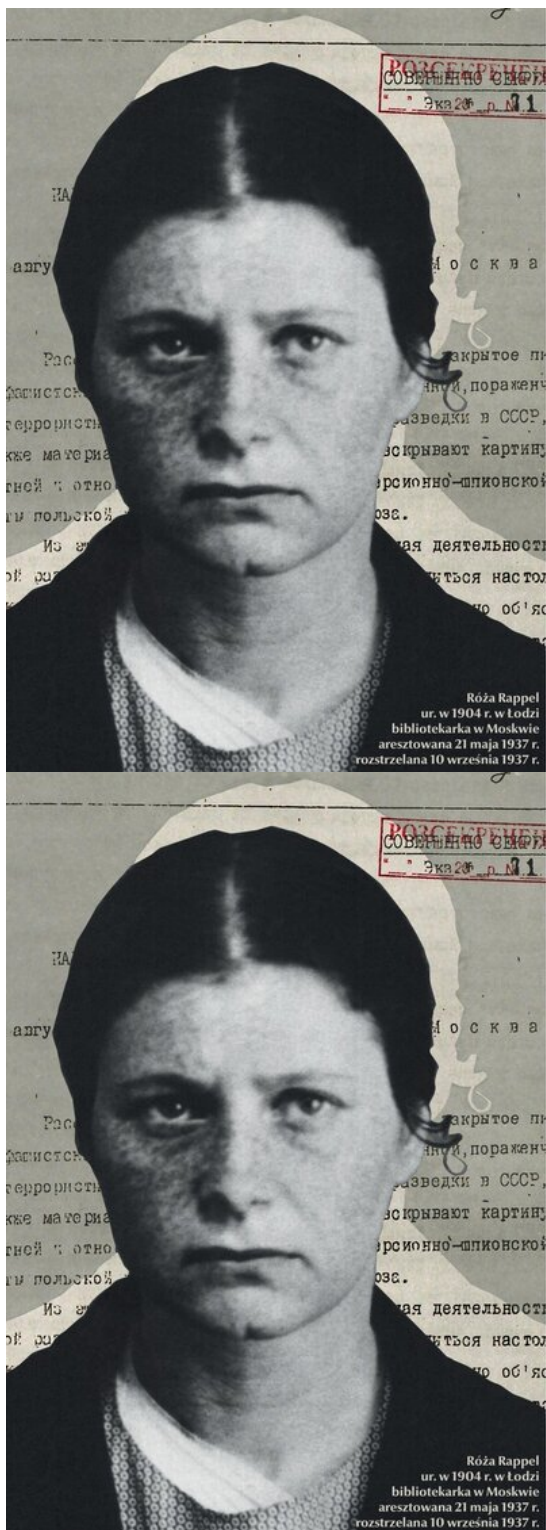
INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ www.operacja-polska.pl

Tadeusz Bielecki
ur. 20 grudnia 1890 r. w Sosnowcu
dyspozytor w fabryce łożysk
aresztowany 13 kwietnia 1937 r.
rozstrzelany 28 września 1937 r.

Tadeusz Bielecki
ur. 20 grudnia 1890 r. w Sosnowcu
dyspozytor w fabryce łożysk
aresztowany 13 kwietnia 1937 r.
rozstrzelany 28 września 1937 r.

W środę 22 listopada 2017 r. o godz. 12:00 w gmachu Poczty Polskiej przy ulicy Głogowskiej 17 w Poznaniu (przy Dworcu Zachodnim) uroczyscie została otwarta wystawa „Ofiary zbrodni. Operacja antypolska NKWD 1937-1938”, którą będzie można zwiedzać przez cztery tygodnie.

W tym roku mija 80. rocznica rozpoczęcia masowych mordów na polskich obywatelach ZSRS. Operacja antypolska NKWD była jedną ze zbrodniczych akcji przeprowadzonych

w ZSRS według kryteriów narodowościowych w okresie Wielkiego Terroru lat 30. Represjami objęto Polaków mieszkających w Związku Sowieckim. Operacja rozpoczęta została rozkazem nr 00485 Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa z 11 sierpnia 1937 r. Zaplanowana została na 3 miesiące, jednak masowe represje wymierzone w „polskich szpiegów” trwały niemal do końca 1938 r. Wciąż nie znamy ostatecznej liczby ofiar. Szacuje się, że represje objęły co najmniej 139 835 osób, z czego zamordowano nie mniej niż 111 091 osób (najczęściej strzałem w tył głowy), a kolejne 28 744 osoby skazano, m.in. na pobyt w łagrze. Działaniom tym towarzyszyły masowe deportacje rodzin ofiar.

Autorami ekspozycji są Aleksandra Kaiper-Miszułowicz, Sergiusz Kazimierczuk i dr Paweł Rokicki. Na 14 planszach wystawy zaprezentowano archiwalne zdjęcia więzienne kilkunastu Polaków – ofiar NKWD, symbolizujące tysiące pomordowanych. Fotografie pochodzą ze zbiorów Centrum Naukowo-Informacyjnego „Memoriał” w Moskwie.

Wystawę otworzył dr hab. Rafał Reczek – dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu oraz Przemysław Sypniewski – prezes Zarządu Poczty Polskiej SA.

Głównym punktem uroczystości było wystąpienie prof. dr. hab. Nikołaja Iwanowa – rosyjskiego historyka, autora [książek o antypolskiej operacji NKWD](#). Prof. Iwanow poświęcił całe swoje życie zawodowe, aby odkryć i ujawnić prawdę o tragicznych losach Polaków w Związku Sowieckim. Ważny dla Polaków temat wywołał krótką dyskusję, którą moderował dyrektor IPN Rafał Reczek. Zgromadzonych zaniepokoił m.in. los rodzin osób zgładzonych w wyniku operacji antypolskiej.

Wizyty prof. Iwanowa uświetniające otwarcia wystawy w kolejnych placówkach wynikają z faktu, że Poczta Polska posiada wyłączność na sprzedaż książki autorstwa Iwanowa pt. „Zapomniane ludobójstwo. Polacy w państwie Stalina. Operacja Polska 1937-1938”, która znajduje się w bieżącej dystrybucji w placówkach pocztowych w całej Polsce.

Instytut Pamięci Narodowej w tym roku podjął się [wielu działań](#) mających na celu popularyzowanie wiedzy o sowieckiej zbrodni:

W Poznaniu staraniem Wojewody Wielkopolskiego Zbigniewa Hoffmanna, Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu oraz Społecznego Komitetu Upamiętnienia Polaków Żyjących w ZSRS w latach 1921-1939 odsłonięto [pierwszą w Polsce tablicę](#) upamiętniającą Polaków prześladowanych i wymordowanych w ZSRS w okresie międzywojennym.

Przy tej okazji Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Poznaniu oraz Wydawnictwo Zysk i sp. wydało publikację autorstwa dr. Dariusza Kucharskiego „Cierpieli i ginęli, gdyż byli Polakami. Polacy w Sowietach w latach 1921-1939. Antypolska operacja NKWD”.

Ważną inicjatywą było uruchomienie nowego portalu internetowego IPN, przygotowanego

we współpracy z Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia www.operacja-polska.pl. Zamieszczono na nim m.in. relacje świadków, filmy dokumentalne, artykuły popularnonaukowe, dokumenty z sowieckich archiwów, kalendarium zbrodni, mapę miejsc pamięci, a także bazę ofiar – Instytutowi zależy na udokumentowaniu z imienia i nazwiska możliwe jak największej liczby osób rozstrzelanych w ramach „operacji polskiej” NKWD.

Ponadto jeden z numerów „[Biuletynu IPN](#)” w całości poświęcony został tematowi „operacji polskiej” NKWD. Został on rozesłany do szkół, żeby „operacja polska” NKWD mogła być omawiana na lekcjach historii.

Cały czas trwa też [śledztwo IPN](#) w sprawie sowieckich zbrodni z lat 1937–1938, wszczęte w styczniu 2017 r.

PLIKI DO POBRANIA

[Brozura „Operacja antypolska 1937-1938” \(pdf, 3.61 MB\) 16.11.2017 07:00](#)
[Brozura „Cierpieli i ginęli, gdyż byli Polakami” \(pdf, 7.01 MB\) 16.11.2017 07:00](#)